

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 10 maja 2024 r.

WK-IV.431.1.1.2024

Pani
Marta Kaczor
Wójt Gminy Potworów

Urząd Gminy w Potworowie
ul. Radomska 2A
26-414 Potworów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontrolerzy: Maciej Sukiennik i Justyna Pałka – starsi inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadzili w dniach od 16 do 31 stycznia 2024 r. kontrolę problemową w Gminie Potworów z siedzibą Urzędu Gminy w Potworowie przy ulicy Radomskiej 2A (dalej Gmina).

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej na realizację wypłat zasiłków okresowych – rok 2023 (dalej zadanie).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 26 kwietnia 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Pani Wójt wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) – dalej ustawa o finansach publicznych.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224) – dalej ustawa o kontroli w administracji rządowej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej³ zasiłek okresowy jest świadczeniem pieniężnym (art. 36 ust. 1 pkt b), którego wypłata należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym (art. 17 ust. 1 pkt. 4).

Przepis art. 38 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

W wyniku kontroli prawidłowości wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej na realizację wypłat zasiłków okresowych – rok 2023, dokonano następujących ustaleń:

I. W zakresie organizacji realizacji zadania

Gmina Potworów (dalej Gmina) jest z mocy prawa wspólnotą samorządową, której ustrój określa ustawa o samorządzie gminnym⁴ oraz Statut Gminy Potworów⁵. Urząd Gminy w Potworowie (dalej Urząd Gminy) działa na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Gminy⁶.

Wypłata zasiłków okresowych w Gminie realizowana była w okresie objętym kontrolą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie (dalej GOPS/Ośrodek), który zgodnie ze Statutem Gminy, jest jednostką organizacyjną Gminy⁷.

Podstawą funkcjonowania Ośrodka jest Statut GOPS⁸, który określa, że Ośrodek realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, w tym m.in. przyznawanie

³ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) – dalej ustawa o pomocy społecznej.

⁴ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.).

⁵ Uchwała Nr III.11.2018 Rady Gminy w Potworowie z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie Statutu Gminy Potworów ze zmianą wprowadzoną Uchwałą Nr XXIII.140.2021 Rady Gminy w Potworowie z dnia 23 lutego 2021 r. – dalej Statut Gminy.

⁶ Zarządzenie Nr 33/03 Wójta Gminy w Potworowie z dnia 30 czerwca 2003 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy w Potworowie ze zmianami.

⁷ Załącznik do Statutu Gminy pn. Wykaz jednostek organizacyjnych Gminy Potworów.

⁸ Uchwała Nr IX/84/2012 Rady Gminy w Potworowie z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie nadania statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Potworowie.

i wypłacanie świadczeń pieniężnych oraz Regulamin Organizacyjny GOPS⁹, określający zasady funkcjonowania, strukturę organizacyjną oraz szczegółowy zakres zadań realizowanych przez Ośrodek.

Obsługa merytoryczna kontrolowanego zadania na podstawie ww. regulaminu prowadzona była przez:

- Starszych specjalistów pracy socjalnej – w zakresie m.in. „*dokonywania analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowania do uzyskania tych świadczeń*”,
- Kierownika GOPS¹⁰ – w zakresie „*wydawania decyzji o przyznaniu bądź odmowie przyznania świadczeń pomocy społecznej*”.

Obsługa finansowo-księgową w zakresie wypłaty zasiłków okresowych realizowana była przez Referat Finansowy Urzędu Gminy¹¹.

(akta kontroli str.: 41 – 107, 130 – 133)

II. W zakresie finansowania zadania

Wysokość środków dotacji na realizację kontrolowanego zadania została oszacowana na podstawie comiesięcznych zapotrzebowań zgłaszanych przez GOPS¹² w systemie Centralnej Aplikacji Statystycznej (dalej CAS) do MUW.

(akta kontroli str.: 182 – 205, 447)

Wydział Finansów i Budżetu MUW pismem z dnia 24 października 2022 r.¹³ znak WF-I.3110.5.2022 poinformował Gminę o przyjęciu w projekcie ustawy budżetowej

⁹ Zarządzenie Nr 1/2012 z dnia 29 marca 2012 r. Kierownika GOPS w Potworowie w sprawie przyjęcia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Potworowie.

¹⁰ Zarządzenie Nr 79.2023 Wójta Gminy Potworów z dnia 30 września 2020 r. w sprawie upoważnienia Pani Anny Bielskiej do wykonywania zadań związanych z bieżącym zarządzaniem Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Potworowie oraz Zarządzenie Nr 249.2023 Wójta Gminy Potworów z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie powołania pełniącej obowiązki Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Potworowie.

¹¹ Na podstawie Uchwały nr XII.79.2016 Rady Gminy w Potworowie z dnia 11 lutego 2016 r. w sprawie organizacji wspólnej obsługi administracyjnej, finansowo-księgowej i organizacyjnej jednostek organizacyjnych zaliczonych do sektora finansów publicznych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Potworów, Urząd Gminy jako jednostka obsługująca m.in. GOPS w Potworowie, wykonuje kompleksowo zadania w zakresie obsługi administracyjnej oraz finansowo-księgowej jednostek obsługiwanych.

¹² Zgodnie z pisemną informacją p.o. Kierownika GOPS z dnia 16 stycznia 2024 r. wysokość zapotrzebowania w trakcie roku ustalano „na podstawie analizy sytuacji mieszkańców Gminy Potworów przedstawionej przez pracowników socjalnych pracujących w terenie oraz biorąc pod uwagę w danym okresie zainteresowanie podopiecznych (...)”.

¹³ Pismo Wydziału Finansów i Budżetu MUW z dnia 24 października 2022 r., znak WF-I.3110.5.2022 o kwotach dotacji celowych oraz dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2023.

na rok 2023 środków finansowych w dziale 852 *Pomoc społeczna*, rozdziale 85214¹⁴, § 2030¹⁵ klasyfikacji budżetowej¹⁶ w wysokości 11 800,00 zł. Przyjęta kwota dotacji została wprowadzona do budżetu Gminy na podstawie Uchwały Budżetowej na rok 2023¹⁷.

Wojewoda Mazowiecki (dalej Wojewoda) decyzją Nr 1/2023UB z 1 marca 2023 r.¹⁸ zatwierdził plan dotacji z budżetu państwa na 2023 r., który dla Gminy Potworów został zmniejszony w rozdziale 85214 o kwotę 1 900,00 zł do wysokości 9 900,00 zł.

Powyższy plan został zmieniony 3 decyzjami Wojewody, które zostały wprowadzone do planu finansowego Gminy na podstawie zarządzeń Wójta Gminy oraz uchwały Rady Gminy¹⁹. Budżet Gminy na dzień 31 grudnia 2023 r. w rozdziale 85214 obejmował:

- plan dochodów w § 2030 w wysokości 4 000,00 zł;
- plan wydatków w § 3110 *Świadczenia społeczne* (dalej § 3110) na kwotę ogółem 11 650,00 zł, w tym na realizację kontrolowanego zadania 4 000,00 zł – środki dotacji.

Kontroli poddano prawidłowość wprowadzenia do budżetu Gminy środków dotacji przeznaczonych na realizację kontrolowanego zadania. Ustalono, że przyznana dotacja oraz jej zmiany ujmowane były w planie dochodów i wydatków w odpowiedniej podziale klasyfikacji budżetowej, zgodnie z dyspozycją art. 257 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

(akta kontroli str.: 147 – 181)

¹⁴ *Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe* – dalej rozdział 85214.

¹⁵ *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)* – dalej § 2030.

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.) – dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

¹⁷ Uchwała Budżetowa Gminy Potworów na rok 2023 Rady Gminy w Potworowie Nr XXXVIII.233.2022 z dnia 29 grudnia 2022 r.

¹⁸ Pismo Wydziału Finansów i Budżetu MUW znak WF-I.3112.24.10.2023 z dnia 1 marca 2023 r. o zatwierdzeniu planów finansowych budżetu województwa mazowieckiego na rok 2023.

¹⁹ Zmiany w planie finansowym Gminy zostały ujęte tabeli pn. *Plan finansowy w rozdziale 85214 na 2023 r.*, która stanowi akta kontroli.

Na podstawie przedłożonych wyciągów bankowych (dalej WB) ustalono, że środki finansowe dotacji przekazane przez MUW w 2023 r. na realizację kontrolowanego zadania wpłynęły na rachunek bankowy Gminy²⁰ w łącznej kwocie **4 000,00 zł**:

- 12 stycznia 2023 r. – kwota 1 500,00 zł (WB nr 9/2023),
- 10 lutego 2023 r. – kwota 1 500,00 zł (WB nr 33/2023),
- 10 marca 2023 r. – kwota 388,00 zł (WB nr 56/2023),
- 11 kwietnia 2023 r. – kwota 112,00 zł (WB nr 80/2023),
- 10 maja 2023 r. – kwota 500,00 zł (WB nr 103/2023).

W związku z wpływem dotacji dokonano stosownych zapisów w księgach rachunkowych zgodnie z zasadami (polityką) rachunkowości jednostek realizujących zadanie²¹. Zapisy w ewidencji księgowej Gminy w zakresie wpływu ww. środków porównano z wyciągami bankowymi – rozbieżności nie stwierdzono.

(akta kontroli str.: 206 – 225)

III. W zakresie realizacji zadania

Na podstawie ewidencji księgowej GOPS w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. ustalono, że na wypłatę zasiłków okresowych wydatkowano w rozdziale 85214 § 3110 kwotę ogółem 4 414,74 zł, w tym:

- 4 000,00 zł – środki dotacji,
- 414,74 zł – środki własne.

W 2023 r. na terenie Gminy Potworów pomocą w formie zasiłku okresowego objęto 4 osoby²², w tym ze względu na:

- bezrobocie – 3 osoby,
- niepełnosprawność – 1 osobę.

²⁰ Rachunek bankowy Gminy prowadzony w Banku Spółdzielczym w Przysusze o nr 67 9145 1037 1003 9066 2000 0001.

²¹ Zasady (polityka) rachunkowości Gminy/Urzędu Gminy zostały przyjęte Zarządzeniem NR 151.2021 Wójta Gminy Potworów z dnia 26 sierpnia 2021 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Gminy, Gminy Potworów.

Zasady (polityka) rachunkowości Ośrodka zostały wprowadzone Zarządzeniem nr 3/2015 Kierownika GOPS w Potworowie z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Potworowie ze zmianami.

²² Świadczenie w formie zasiłku okresowego w 2023 r. zostało przyznane 2 osobom samotnie gospodarującym oraz 2 rodzinom. Liczba osób objętych pomocą uwzględnia daną osobę tylko raz, bez względu na liczbę kwot i częstotliwość otrzymanych świadczeń.

Przyznanie ww. świadczeń, zgodnie z art. 106 ustawy o pomocy społecznej nastąpiło w drodze decyzji administracyjnej²³, wydanej z upoważnienia Wójta Gminy²⁴.

(akta kontroli str.: 256 – 359)

Świadczenia pieniężne w formie zasiłków okresowych, zgodnie z wymogiem art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, zostały przyznane i wypłacone za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją.

Wysokość przyznanych świadczeń została ustalona w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej przy zastosowaniu kryteriów dochodowych, wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. *w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej*²⁵.

(akta kontroli str.: 360 – 418)

Kontroli poddano 100% wydatków poniesionych na realizację kontrolowanego zadania.

Wypłaty zasiłków okresowych dokonywano gotówką oraz przelewami, na podstawie sporządzanych list wypłat zasiłków okresowych. Listy wypłat podlegały sprawdzeniu pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym oraz zatwierdzeniu do wypłaty.

Skontrolowane dowody księgowe spełniały wymogi dowodu księgowego określone w art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości²⁶, były wolne od błędów rachunkowych oraz zostały opisane, co do sposobu ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacja księgowa) zgodnie z przyjętymi w jednostce technikami dokumentowania zapisów księgowych.

²³ Przyznanie zasiłku okresowego odbywa się na wniosek osoby, ubiegającej się o świadczenie wraz z wymaganą dokumentacją oraz po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika ośrodka pomocy społecznej, potwierdzającego spełnienie kryteriów dochodowych i przesłanek, uzasadniających udzielenie tego rodzaju pomocy.

²⁴ Zarządzenia Wójta Gminy w Potworowie Nr: 81.2020 z dnia 1 lipca 2020 oraz 97.2020 z dnia 30 września 2020 r. *w sprawie upoważnienia pani Anny Bielskiej do wykonywania zadań związanych z bieżącym zarządzaniem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Potworowie.*

²⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1296.

²⁶ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.) – dalej ustawa o rachunkowości.

Dla środków przeznaczonych na realizację kontrolowanego zadania prowadzono ewidencję księgową, umożliwiającą identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Wydatki zostały zaklasyfikowane zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

(akta kontroli str.: 108 – 146)

Na podstawie dowodów źródłowych (m.in. wyciągów bankowych, list wypłat zasiłków okresowych, potwierżeń odbioru zasiłków wypłaconych w gotówce) ustalono, że kwota wypłaconych świadczeń była zgodna z wydanymi decyzjami administracyjnymi oraz zapisami w ewidencji księgowej wydatków GOPS.

Gmina Potworów w 2023 r. wykorzystała środki dotacji przyznane na realizację zadania w całości.

IV. W zakresie sprawozdawczości dotyczącej realizowanego zadania

*Sprawozdanie z wykonania wydatków*²⁷ w zakresie kontrolowanego zadania zostało sporządzone i przekazane do MUW za pośrednictwem CAS 17 stycznia 2024 r., tj. z zachowaniem wymaganego terminu²⁸. Dane wykazane w ww. sprawozdaniu w części dotyczącej rozdziału 85214, odzwierciedlały stan wynikający z ewidencji księgowej oraz dokumentacji przedstawionej w toku kontroli.

(akta kontroli str.: 436 – 437)

W wyniku kontroli ustalono, że dane wykazane w sprawozdaniach budżetowych Rb-27S²⁹ oraz Rb-28S³⁰ za 2023 r. w części dotyczącej rozdziału 85214 były zgodne z zapisami w ewidencji księgowej oraz zostały przekazane przez Gminę do Regionalnej Izby Obrachunkowej z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej³¹.

²⁷ *Sprawozdanie z wykonania wydatków poniesionych w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. w Dziale 852 – Pomoc społeczna – Rozdziały 85213, 85214, 85216 § 2030 – dalej sprawozdanie z wykonania wydatków.*

²⁸ Sprawozdanie z wykonania wydatków podlega weryfikacji i zatwierdzeniu w terminie do dnia 19 lutego 2024 r.

²⁹ *Sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego.*

³⁰ *Sprawozdanie Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego.*

³¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 454).

Zgodnie z zapisem art. 48 ustawy o finansach publicznych w 2023 r. nie dokonywano lokat wolnych środków z dotacji przeznaczonych na realizację zadania³².

(akta kontroli str.: 435, 454)

V. Ocena zagadnień poddanych kontroli

Podsumowując wyniki kontroli, informuję Panią Wójt, że prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej na realizację wypłat zasiłków okresowych – rok 2023 została oceniona **pozytywnie**.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda

Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

³² Oświadczenie Wójta Gminy z dnia 16 stycznia 2024 r.